

Opetustyö – ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa?

KATI HYNÖNEN

Viime aikoina julkisessa keskustelussa ja erilaisissa medioissa on ihmetelty ja kauhisteltu erilaisia nuoriin ja laajemminkin yhteiskuntaan liittyviä asioita: syrjäytymistä, lukutaidon heikkenemistä, äänestysaktiivisuuden laskua, kiinnostuksen ja osallistumisen taitojen puutetta sekä taloustaidon osaamattomuutta. Kysyvä ja usein syyttäväkin katse on suuntautunut kouluun, opetukseen ja meihin opettajiin.

Tämän lehden teemaan liittyen heräsin pohtimaan asiaa terveyden ja sairauksien kautta. Terveystiedosta huolehtiminen on tärkeää ja monella tavoin yhteiskunnan ja ihmisten itsensäkin kannalta järkevää. Jos ajatellaan aiemmin mainittuja huolenaiheita "sairauksina", olisi järkevää miettiä, miten voisimme tukea lapsia ja nuoria sekä ennaltaehkäistä näitä "sairauksia", kuten nuorten syrjäytymistä ja talousongelmia, ennen kuin ongelmat syntyvät ja haasteet käyvät liian suuriksi.

Koulujen ja opetuksen näkökulmasta meidän pitäisi pystyä takaamaan se, että tarvittavat tiedot ja taidot saavutetaan, jotta oppilaat ja nuoret pystyisivät kiinnittymään yhteiskuntaan ja kiinnostumaan ja selviytymään tämän päivän maailmassa. Tähän työhön tarvitaan luonnollisesti riittävät resurssit, mikä tuntuu usein unohtuvan sekä päättäjiltä että ihmettelevältä yleisöltä. Taloudellisia resursseja tarvitaan koulun arjessa: esimerkiksi tarpeeksi pienet ryhmäkoot, riittävät ja laadukkaat oppimateriaalit ja saavutettava opetuksen tuki. Tämän lisäksi meidän oppiaineillemme (jotka mielestäni ovat monen haasteen keskiössä) tulee taata riittävä tuntimäärä ja tarpeeksi kattavat oppisisällöt, joiden puitteissa nuorilla on mahdollista saavuttaa yleissivistävät ja yhteiskunnalliset tiedot ja taidot.

Aivan kuten terveydenhuollossa, tarvitaan opetuslallakin oman alansa ammattilaisia eli ammattitaitoisia ja kelpoisia opettajia. Yläkoulu- ja lukiomaailmassa tämä tarkoittaa aineenopettajajärjestelmää.

"Taloudellisia resursseja tarvitaan koulun arjessa."

Aineenopettaja on oman alansa asiantuntija, joka pystyy parhaiten huolehtimaan oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisesta. Aineenopettajien täydennyskoulutus pitäisi nähdä koulutuksen järjestäjän taholta välttämättömyytenä, johon opettajilla pitäisi olla mahdollisuus osallistua työaikana ja työnantajan kustannuksella.

Näiden resurssien saamiseksi historian ja yhteiskuntaopin opettajille HYOL tekee jatkuvaa (enemmän ja vähemmän näkyvää) työtä: edunvalvontaa, koulutusta, yhteistyötä ja vaikuttamista. Opetukseen panostamalla meillä on parhaimmat mahdollisuudet saada yhteiskunnallisesti aktiivisia, asioista perillä olevia ja monella tavoin kyvykkäitä kansalaisia kotien roolia toki unohtamatta. Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto on toimivaa ja vaikutukseltaan kauaskantoista – näin on myös opetuksessa. ■

Kirjoittaja on HYOL ry:n puheenjohtaja.